

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tost/8/2018
Identifikačné číslo spisu: 9517100204
Dátum vydania rozhodnutia: 28. februára 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9517100204.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 28. februára 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného P. P. a spol., pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/, písm. c/ Trestného zákona a iné, o sťažnosti obvineného PhDr. U. P. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 4Tp/26/2017, z 08. februára 2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť obvineného PhDr. U. P. sa z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, uznesením sp. zn. 4Tp/26/2017, z 08. februára 2018 rozhodol, že podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť obvineného PhDr. U. P., nar. XX. Y. XXXX v U., trvale bytom U., U. XXXX/X, t. č. v Ústave na výkon väzby Košice, o prepustenie z väzby na slobodu. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. a/ neprijal ponuku prevzatia záruky dôveryhodnej osoby T. P., nar. XX. B. XXXX, trvale bytom v T., T. XXX/XX, za obvineného PhDr. U. P., poskytnutú písomne dňa 04. januára 2018, pričom takisto podľa 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku súd nenahradil väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 4Tp/26/2017, z 08. februára 2018 podal riadne a včas sťažnosť obvinený PhDr. U. P.; sťažnosť zahlásil ihneď po vyhlásení uznesenia do zápisnice o výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie, ktorú dodatočne odôvodnil prostredníctvom obhajcu JUDr. Tomáša Šimonoviča, advokáta so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29 (č. l. 828 - 831 spisu) a doplnil ju prostredníctvom podania obhajcu Mgr. Mareka Paru, advokáta so sídlom v Bratislave, Šancová 48, podaním z 21. februára 2018 (č. l. 833 - 836 spisu). Obhajoba navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica a podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol o prepustení obvineného z väzby na slobodu, alternatívne, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o nahradení väzby obvineného, konkrétne nahradením väzby miernejším prostriedkom alebo kombináciou miernejších prostriedkov, a to prijatím záruky za jeho ďalšie správanie dôveryhodnou osobou podľa § 80 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, respektíve uložením probačného a mediačného dohľadu podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku za súčasného uloženia primeraných povinností a obmedzení na posilnenie

sledovaného účelu podľa § 80 ods. 2 a § 82 ods. 1 písm. b/, h/ a j/ Trestného poriadku. Obvinený uviedol, že sťažnosťou napadol všetky výroky napadnutého uznesenia a to z dôvodu nesprávnosti výrokov uznesenia (§ 189 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku), z dôvodu zrejmeého rozporu výroku s odôvodnením (§ 189 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku) a z dôvodu porušenia ustanovení o konaní, ktoré vydaniu uznesenia predchádzalo (§ 189 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku). Obvinený PhDr. U. P. argumentuje v odôvodnení sťažnosti tým, že v jeho prípade nedošlo k naplneniu väzobného dôvodu predpokladaného v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku a je presvedčený o neexistencii materiálnych a formálnych dôvodov väzby. Nie je konateľom žiadnej obchodnej spoločnosti a teda nevykonáva obchodné vedenie a právne úkony za žiadnu spoločnosť. V súčasnosti síce vlastní obchodné podiely v niekoľkých spoločnostiach, ale v žiadnej nie je konateľom. Navyše, obchodná spoločnosť P. s.r.o., skrz ktorú mal údajne vykonávať trestnú činnosť, už zanikla zlúčením. Zároveň G. Z., ktorý je taktiež obvineným v predmetnej trestnej veci a s ktorým sa mal údajne na trestnej činnosti podieľať a ktorého mal obvinený P. ovládať, nie je v súčasnosti konateľom v žiadnej jeho spoločnosti. Podľa vedomostí obvineného po vznesení obvinenia neprebíha a ani neprebíhala žiadna fakturácia medzi spoločnosťou C. alebo inou spoločnosťou poskytujúcou reklamné služby a spoločnosťami, v ktorých je v súčasnosti spoločníkom. Ako spoločník vykonáva len svoje práva v zmysle § 126 Obchodného zákonníka. Reálne nemá vplyv na riadenie spoločnosti a nemôže teda dôjsť k pokračovaniu trestnej činnosti, ktorá mu je kladená za vinu. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že mu nebolo vznesené obvinenie pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny (ako ani iným obvineným v predmetnej trestnej veci), čo samo osebe svedčí o skutočnosti, že pokračovanie v trestnej činnosti je nemožné. V súčasnosti je v štátnozamestnaneckom pomere s Úradom splnomocnenca vlády pre rómske komunity; uvedená činnosť mu zaberá väčšinu voľného času, pričom vo voľnom čase sa ešte spoločne s manželkou stará o 5 detí. Plánuje byť naďalej aktívny v pracovnom, súkromnom a rodinnom živote. Od začiatku trestného stíhania poskytuje OČTK plnú súčinnosť, zdržiava sa v mieste trvalého bydliska a je OČTK plne k dispozícii pri každom procesnom úkone. Nemožno akceptovať abstraktnosť materiálnych dôvodov väzby a nerozumie, na základe čoho súd rozhodol o ďalšom trvaní jeho väzby, ak sám uviedol, že obvinenia a závery sú veľmi všeobecnej povahy. OČTK nezabezpečili od vznesenia obvinenia voči obvinenému žiaden dôkaz, ktorý by ho usvedčoval. Nie je mu zrejmé, prečo je on stíhaný väzobne, pričom iné osoby sú stíhané na slobode napriek tomu, že sa im v zmysle uznesenia o vznesení obvinenia kladie za vinu trestná činnosť totožnej závažnosti. Podaním prostredníctvom svojho obhajcu Mgr. Mareka Paru obvinený PhDr. U. P. vyššie opísanú sťažnosť doplnil tým, že pokiaľ prokurátor ÚŠP GP SR predložil súdu časť spisu označenú ako „utajovaná príloha“, ktorej súčasťou sú záznam z operatívnej informácie, prípade iné listiny, pričom jeho obhajcovi OČTK dňa 22. januára 2018 pri úkone podľa § 69 Trestného poriadku túto časť nepredložili a nesprístupnili, došlo týmto spôsobom k porušeniu jednak práva na obhajobu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1, 3 písm. b/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie (vrátane porušenia rovnosti zbraní) podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a súčasne aj čl. 46 ods. 1 a § 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 47 Charty ako i práva na osobnú slobodu podľa čl. 5 ods. 1 písm. f/, ods. 4 Dohovoru, čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Charty. Uvádza, že v konaní o väzbe musí byť s poukazom na § 72 ods. 4 Trestného poriadku súčasťou návrhu prokurátora kompletný originál doposiaľ zabezpečeného materiálu. Uvedená zásada je pritom jednou z podstatných procesných garancií pred nezákonnou väzbou. Porušenie označených ľudských práv a slobôd vníma v skutočnosti, že prokurátor disponuje časťou spisu, ktorá obhajcovi obvineného PhDr. U. P. nebola v rámci nazerania do spisu podľa § 69 ods. 1 Trestného poriadku predložená a sprístupnená. V dôsledku uvedeného sa obvinený PhDr. U. P. nemohol efektívne pripraviť na jeho výsluch pred sudcom pre prípravné konanie dňa 08. februára 2018 a nemohol ani v celej šírke argumentovať v prospech jeho prepustenia z väzby, pričom prokurátor sa nepredložením a nesprístupnením časti spisu dostal do výhodnejšieho postavenia, čím bola okrem iného porušená zásada rovnosti zbraní. Táto zásada predstavuje dôležitý aspekt pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia o väzbe, pretože prokurátor disponoval dôkazovým materiálom, ktorým argumentoval v prospech väzby, avšak obhajobe neumožnil oboznámiť sa s ním vopred, konkrétne dňa 22. januára 2018 v rámci úkonu podľa § 69 ods. 1 Trestného poriadku. Toho istého dňa, teda 22. januára 2018 nahliadol obhajca obvineného PhDr. U. P. aj do utajovanej prílohy spisu, ktorú však tvorili výhradne príkazy podľa IV. hlavy Trestného poriadku. V uvedenom význame teda súd rozhodol v neprospech obvineného a pre

trvanie väzby na základe informácii, ktorými disponoval prokurátor a nie môj obhajca, v dôsledku čoho nie je možné napadnuté rozhodnutie o väzbe vnímať ako zákonné a spravodlivé. Zároveň obvinený namieta, že podľa ustálenej súdnej praxe môžu konkrétne skutočnosti odôvodňujúce vzatie alebo trvanie väzby vyplývať len zo zákonne zabezpečených dôkazov. Podľa § 119 ods. 1 a 2 Trestného poriadku, dôkazom nie je úradný záznam ani záznam operatívnej informácie. S odkazom na judikatúru EŠLP uvádza, že dôkazy odvodené od nezákonného dôkazu sú takisto postihnuté vadou nezákonnosti. Výsluch obvineného k obsahu listiny, ktorý nemá povahu zákonného dôkazu nemôže slúžiť ako podklad pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie o väzbe. Sám prokurátor vo svojom zamietavom stanovisku k žiadosti obvineného o prepustenie z väzby uvádza, že kompletná príloha so záznamami telekomunikačnej prevádzky sa nachádza na príslušnom policajnom orgáne vyhotovujúcim doslovné prepisy, aby ich v konaní bolo možné použiť ako dôkaz. Z uvedeného plynie, že prokurátor si musel byť vedomý nepoužitelnosti záznamu z operatívnej informácie pri rozhodovaní vo väzbe a v nadväzujúcom súdnom konaní. Obvinený vo vzťahu k dôvodnosti podozrenia uvádza, že nie je možné ustáliť, že spotrebou finančných prostriedkov alebo deľbou výnosu z predpokladanej trestnej činnosti môže byť v jednočinnom súbehu spáchaný aj trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 Trestného zákona s napríklad daňovým trestným činom. S odkazom na obsah I. kapitoly Dohovoru Rady Európy o praní špinavých peňazí, vyhľadávaní, zaistení a konfiškácii ziskov z trestnej činnosti a o financovaní terorizmu zo 16. mája 2005 (ďalej len „DoPŠP“) je pojmom zisk prospech pochádzajúci alebo získaný z trestnej činnosti. Tento sa môže stať predmetom trestného činu podľa § 233 Trestného zákona, pokiaľ pochádza z tzv. predikatívneho trestného činu. Bez toho nemôže dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu podľa § 233 Trestného zákona, čím predstavuje obdobne ako trestný čin podielníctva podľa § 231 Trestného zákona sekundárny trestný čin. V rámci rozhodovania o väzbe sa podľa názoru obvineného PhDr. U. P. súd prvého stupňa nedostatočne vypořiadal s argumentáciou obvineného, že o vznesení obvinenia nebolo doposiaľ zákonným spôsobom rozhodnuté. Prokurátor síce v zápisnici o výsluchu obvineného PhDr. U. P. z 08. februára 2018 predniesol, že ešte pred rozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia rozhodol o námietke zaujatosti podľa § 31 Trestného poriadku, čo je však v rozpore so skutočnosťou, nakoľko rozhodnutie o námietke zaujatosti nasledovalo až potom, čo prokurátor ÚŠP rozhodol o sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Z pohľadu obvineného sa súd prvého stupňa nedostatočne vypořiadal s existenciou dôvodu väzby upraveného v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, ako aj s možnosťou nahradiť väzbu miernejším prostriedkom. V prvom rade nezohľadnil, že podľa predpokladu OČTK vyjadreného v uznesení o vznesení obvinenia nie je tak členom zločineckej, ako ani organizovanej skupiny a nie je ani organizátorom skutku. Proti existencii dôvodov väzby normovaných v § 71 ods. 1 písm. c/ svedčí aj to, že obvinený doposiaľ viedol riadny život a má silné rodinné a sociálne zázemie. Uvedené skutočnosti výrazne pôsobia proti predpokladu, ktorý bol ustálený v uznesení o vzatí obvineného do väzby, sp. zn. 4Tp/26/2017, z 15. októbra 2017, t.j. že existuje „v podstate ničím neobmedzená možnosť pokračovať v konaní kladenom mu za vinu“. S odkazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 67/2013, nedošlo k vykonaniu tzv. testu proporcionality, pričom obvinený je presvedčený, že tak dôveryhodná osoba T. P., ako aj riadny úradný dohľad sú v kombinácii so zákazmi vykonávať činnosť, pri ktorej došlo ku spáchaniu trestného činu spolu so zákazom čo i len kontaktu ako aj styku s osobami ostatných obvinených (prípadne inými, súdom určenými osobami) dostatočné na to, aby v rozumnej miere bolo možné predpokladať, že pri zohľadnení zásady prezumpcie nevinoty sa obvinený PhDr. U. P. nedopustí žiadnej obdobnej trestnej činnosti. Obvinený PhDr. U. P. dodáva, že sudca pre prípravné konanie sa jednak nezaoberal vzťahom dôveryhodnej osoby T. P. k obvinenému a ani sa nezaoberal príslubom zamestnania, pričom práve pri výkone daného druhu práce by T. P. mohol na obvineného priamo dohliadať a pre prípad, že by obvinený nespĺňal jeho očakávania, kedykoľvek mohol túto záruku odvolať, čo by pre obvineného znamenalo okamžitý návrat do väzby. Je preto nemysliteľné, že by sa obvinený nepodriadil vplyvu dôveryhodnej osoby a mal záujem na páchaní obdobnej trestnej činnosti. V rámci svojho intelektu obvinený hodnotí okolnosti svedčiace v jeho prospech a chápe, že by tým zmaril svoju šancu uspieť v trestnom konaní. S odkazom na § 291, § 301, § 302 ods. 1, 2 a § 192 ods. 3 Trestného poriadku obvinený vzhľadom na neexistenciu povinnosti súdu druhého stupňa (pozn.: v predmetnej väzobnej veci je ním Najvyšší súd Slovenskej republiky) rozhodovať o podanej sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe na verejnom zasadnutí navrhuje, aby súd druhého stupňa o sťažnosti rozhodol formou verejného zasadnutia a v prípade potreby na ňom vykonal dokazovanie

výsluchom T. P. - starostu obce T. k príslubu zamestnania, ktorý tento obvinenému PhDr. U. P. poskytol, ako aj k možnosti efektívne prevziať záruku nad ďalším správaním obvineného podľa § 80 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku. Zároveň v nadväznosti na tento návrh dodáva, že toto zabezpečí aj písomné stanovisko prokurátora ÚŠP ku skutočnosti, či s ohľadom na spisové značky predložených rozhodnutí je možné prijať skutkový a právny záver o časovej následnosti rozhodovania dozorového prokurátora o podaniach obvineného v predmetnej trestnej veci. Sťažnosť obvineného PhDr. U. P. bola zaslaná na vyjadrenie prokurátorovi Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorý sa k podanej sťažnosti nevyjadril. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) zistil, že sťažnosť obvineného PhDr. U. P. je prípustná (§ 185 Trestného poriadku), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote a na mieste v súlade s ustanovením § 187 Trestného poriadku, s uvedením dôvodov sťažnosti obhajcom obvineného JUDr. Tomášom Šimonovičom v znení jej doplnenia jeho ďalším obhajcom Mgr. Marekom Parom (§ 189 Trestného poriadku), a preto preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Trestného poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým obvinený podal sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k týmto zisteniam a záverom. Obvinený PhDr. U. P. je v preskúmvanej veci trestne stíhaný na základe uznesenia vyšetrovateľa Národnej jednotky finančnej polície, expozitúry Východ, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru (ďalej len „vyšetrovateľ“) z 13. októbra 2017, ČVS: PPZ-16/NKA-FP-VY-2017. Obvinenému P. P., G. K., T. K. a C. P. bolo uvedeným uznesením vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, zločin skrátene dane a poistného formou organizátorstva podľa § 21 ods. 1 písm. a) Trestného zákona k § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 Trestného zákona a obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), c) Trestného zákona, obvineným T. T., Mgr. U. L., G. H., Q. T. a Q. P. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, zločin skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 Trestného zákona a obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), c) Trestného zákona a obvineným P. O., T. T., R. Y. a PhDr. U. P. pre zločin skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 Trestného zákona a obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona. Okrem týchto obvinených bolo uvedeným uznesením vznesené obvinenie aj ďalším päťdesiatim osobám. Obvinení sa týchto trestných činov mali dopustiť na rozsiahlom skutkovom základe uvedenom v uznesení o vznesení obvinenia. Uznesením Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 15. októbra 2017, sp. zn. 4Tp/26/2017, bol okrem iných aj obvinený PhDr. U. P. vzatý do väzby podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku s tým, že väzba začala plynúť 13. októbra 2017 o 06.10 hod. Sťažnosť obvineného PhDr. U. P. bola zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 06. novembra 2017, sp. zn. 2 Tost 36/2017. Podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Z hľadiska procesných predpisov je rozhodovaniu o väzbe venovaný prísny formálny pohľad, ktorý má vylúčiť alebo minimalizovať možnosť vzniku porušení základných práv a slobôd osôb, ktoré sa jej podrobujú. Účelom väzby z dôvodu uvedeného v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je chrániť spoločnosť pred dokonaním trestného činu, alebo pred jeho opakovaním, či pokračovaním. Pri posudzovaní konkrétnej skutočnosti odôvodňujúcej obavu z následku uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je potrebné dôsledne vychádzať zo znalosti skutkových zistení a dôkaznej situácie v konkrétnej veci a na základe týchto posúdiť, či vzatie obvineného do väzby (resp. ďalšie trvanie väzby) je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania. Pre rozhodnutie o väzbe (z hľadiska materiálnych podmienok väzby) sa vyžaduje existencia dôvodného trestného stíhania - *conditio sine qua non* reprezentovaného dôvodným podozrením zo spáchania trestného činu konkrétnou osobou a existencia niektorého z dôvodov väzby, čo je v prípade obvineného PhDr. U. P. aj v súčasnom štádiu konania naplnené.

Uznesenie o vznesení obvinenia teda obsahuje dostatočne konkrétny opis toho, v čom mala spočívať činnosť obvineného PhDr. U. P. vo vzťahu k trestnej činnosti, ktorá sa mu kladie za vinu, a to v podstate od roku 2014 až doposiaľ. Predmetná trestná vec je navyše v počiatočnom štádiu trestného stíhania a to aj preto, že ide o rozsiahlu vec jednak čo do počtu obvinených (63), ako aj do počtu skutkov (101), ktorých sa títo v súvislosti s trestnou činnosťou mali dopustiť. Neuniklo pozornosti najvyššieho súdu, že ide o skutkovo i právne mimoriadne zložitú trestnú vec okrem iného z dôvodu, že sa jedná o vysoko sofistickovanú ekonomicko - daňovú trestnú činnosť. Preskúmaním predloženého spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe obvineného sťažnostný súd ďalej zistil, že skutkové zistenia uvedené v uznesení o vznesení obvinenia majú v tomto štádiu konania dostatočnú oporu v doposiaľ zabezpečených dôkazoch - najmä v zisteniach vyplývajúcich z utajovaných príloh a prepisoch telefónnych hovorov jednotlivých osôb tak, ako na ne poukazuje aj sudca pre prípravné konanie pri jednotlivých osobách obvinených (teda aj obvineného PhDr. U. P.), pričom nie je možné neprihliadať ani na analýzy pripojené do spisu a v konečnom dôsledku aj výpoveď obvinenej T. U., ktorá uviedla, že sa dialo to, že boli vystavené faktúry s účelovo navýšenými cenami, resp. za služby, ktoré neboli poskytnuté v deklarovaných množstvách a klienti - koneční odberatelia - o tom vedeli. Na tomto mieste je takisto potrebné poukázať aj na obsah výpovede obvinenej U. V., z ktorej vyplynulo, že T. K., G. K., P. P. a T. T. zisťovali výšku DPH a ak neboli spokojní, zabezpečili faktúry, po zaúčtovaní ktorých bola ich daňová povinnosť nižšia a i. Dôkazy založené v spise preukazujú pritom aj v tomto štádiu trestného konania dôvodnosť existencie skutočností nasvedčujúcich tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, majú znaky trestných činov a sú dôvody na podozrenie, že tieto mal spáchať aj obvinený PhDr. U. P.. Takisto nemožno vyvrátiť dôvodnosť obáv, že obvinený PhDr. U. P. bude pokračovať v rovnakej, resp. obdobnej protiprávnej trestnej činnosti. Tým sú splnené všetky formálne - procesné, ako aj materiálne podmienky pre vzatie obvineného do väzby, nakoľko doposiaľ zistené dôkazy a z nich vyplývajúce závery spĺňajú zákonné požiadavky bližšie špecifikované v § 71 ods. 1 Trestného poriadku. Vzhľadom na námietky obvineného, ktorými spochybňuje dôvodnosť jeho trestného stíhania, považuje najvyšší súd za potrebné na tomto mieste pripomenúť, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, v ktorom sa vidí trestný čin. Existencia takéhoto dôvodného podozrenia pritom predpokladá, že sú dané skutočnosti alebo informácie, ktorými by bolo možné presvedčiť nezávislého a objektívneho pozorovateľa o tom, že sa dotyčná osoba mohla dopustiť trestného činu. Tieto skutočnosti, na ktorých sa podozrenie zakladá, však nemôžu byť na rovnakej úrovni ako skutočnosti potrebné k odôvodneniu odsúdenia, alebo i k podaniu obžaloby, čo je predmetom až ďalšej fázy trestného konania (porovnaj napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Krejčíř proti Českej republike z 26. marca 2009, odsek 75). Z toho zároveň vyplýva, že v konaní o väzbe súdy nehodnotia dôkazy s konečnou platnosťou. Takéto hodnotenie je totiž vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré v prípade postavenia obvineného pred súd nasleduje potom, čo bolo v súlade so zásadami bezprostrednosti a ústnosti vykonané celé dokazovanie. Po zistení, že v preskúmvanej veci je daná aj základná materiálne podmienka pre vzatie obvineného do väzby - dôvodné podozrenie zo spáchania skutkov kladených mu za vinu - podrobil najvyšší súd prieskumu záver Špecializovaného trestného súdu o existencii dôvodnej obavy, že v prípade ponechania na slobode bude sťažovateľ - obvinený PhDr. U. P. pokračovať v trestnej činnosti [§ 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku]. Dôvody tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku vyplývajú predovšetkým zo samotného charakteru trestnej činnosti, keď je podozrenie, že obvinený si činnosťou opísanou v uznesení o vznesení obvinenia dlhodobo zabezpečoval zdroj príjmov, pričom je zrejmé, že malo ísť o sofistickovaný spôsob trestnej činnosti, ako konštatoval aj súd prvého stupňa - spôsob konania možno označiť ako zabehnutú aktivitu jednotlivu vzájomne dohodnutých a poprepájaných obvinených, ktorí vykonávajú doposiaľ podnikateľskú činnosť v obchodných spoločnostiach účastných na dokladmi deklarovaných obchodných vzťahoch. Trestná činnosť, ktorá sa obvinenému kladie za vinu, bola vykonávaná v rámci reálnej podnikateľskej činnosti, pričom aj táto konkrétna skutočnosť v kontexte s ďalšími, vyššie uvedenými skutočnosťami, ktoré vyplývajú z doposiaľ vykonaného dokazovania (prihliadajúc zároveň na dobu, po ktorú mala byť trestná činnosť, pre ktorú je obvinený stíhaný, páchaná) a na postavenie obvineného PhDr. U. P. v sieti trestnej činnosti vyvoláva reálnu obavu, že v prípade prepustenia na slobodu bude pokračovať v trestnej činnosti s cieľom dosiahnuť zabezpečenie finančných

prostriedkov. V tejto súvislosti sťažnostný súd pre úplnosť dodáva, že rozhodovanie o väzbe z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 Trestného poriadku sa odohráva vždy v rovine pravdepodobnosti (nie istoty) vo vzťahu k dôsledkom, ktoré môžu nastať, ak nebude obvinený vo väzbe. V tejto súvislosti nie je možné prehliadať účel trestného konania (§ 1 ods. 1 Trestného poriadku), podľa ktorého vec má byť nielen riadne vyšetrená, trestné činy náležite zistené, ale ich páchatelia majú byť podľa zákona aj spravodlivo potrestaní. Účelom je teda aj to, aby sa aj obvinený zúčastnil súdneho konania a jeho vec bola riadne prejednaná tak, aby nedochádzalo mareniu priebehu trestného konania napríklad útekem obvineného alebo akýmkoľvek vyhýbaním sa trestnému stíhaniu. Čo sa týka dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, je potrebné uviesť, že sudca pre prípravné konanie reagoval v súlade so stavom veci a zákonom na argumentáciu obsiahnutú v žiadosti o prepustenie z väzby a správne rozhodol o trvaní tohto dôvodu väzby u obvineného PhDr. U. P.. Na základe doteraz zadovážených dôkazov bol zistený a preukázaný taký skutkový stav, ktorý odôvodňuje predpoklad, že skutočnosti kladené obvinenému PhDr. U. P. za vinu majú dostatočnú oporu vo vykonanom dokazovaní. Čo sa konkrétnych okolností spáchania predmetnej trestnej činnosti týka, je z obsahu spisového materiálu - najmä časti utajovanej prílohy (prepisy záznamov operatívnej informácie) - možné vyvodit' dôvodný predpoklad, že minimálne medzi obvinenými PhDr. U. P., P. a Z. prebiehala vzájomná komunikácia súvisiaca s určením ďalšieho priebehu nimi páchanej trestnej činnosti. Z ďalších skutočností, s ktorými sa rozsiahlo a presvedčivo vysporiadal aj súd prvého stupňa (viď s. 9 a nasl. sťažnosťou napadnutého uznesenia) možno prijať záver, že časť finančných prostriedkov vyfakturovaných obvineným P. a zaplatených obvineným PhDr. U. P. ich spoločnosťami na ich priamy pokyn bola po úhrade vracaná späť práve obvinenému PhDr. U. P.. Najvyšší súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa a rovnako konštatuje, že u obvineného PhDr. U. P. aj s poukazom na vyššie uvedené naďalej pretrváva existencia dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Doteraz vykonané dokazovanie svedčí o existencii podozrenia, že vo vzťahu ku konaniu obvinených (medzi ktorých patrí aj obvinený PhDr. U. P.) ide o zabehnutý spôsob trestnej činnosti charakterizovaný vzájomne dohodnutým prepojením jednotlivých obvinených prostredníctvom výkonu podnikateľskej činnosti v obchodných spoločnostiach, následkom čoho je reálna škoda spôsobená štátu v podobe následku skrátenia dane, resp. legalizácie príjmu z trestnej činnosti. Mechanizmom vrátenia finančných prostriedkov obvinenými (pozn.: aj obvineného PhDr. U. P.) zastupujúcich podnikateľské subjekty účastniace sa tohto reťazca ako tzv. koncové spoločnosti tak možno vyvodit' dôvodný záver o existencii podozrenia, že toto konanie má za následok neodvedenie, resp. nezaplatenie dane z pridanej hodnoty. Napriek tvrdeniu obvineného PhDr. U. P., že tento nie je v súčasnosti konateľom žiadnej obchodnej spoločnosti a teda nevykonáva obchodné vedenie a právne úkony za žiadnu spoločnosť a v súčasnosti vlastní len obchodné podiely v niekoľkých spoločnostiach nie je možné konštatovať, že by uvedené zmiernilo, resp. úplne minimalizovalo existenciu dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. V zmysle ustanovení § 105 až 153 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník je zrejmé, že vzhľadom na týmto zákonom spoločníkovi spoločnosti s ručením obmedzením zverenú práva nemožno hovoriť o zániku dôvodnej obavy, že v prípade prepustenia z väzby bude obvinený PhDr. U. P. naďalej pokračovať v činnosti podrobne popísanej v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia. Vo vzťahu k rozhodovaniu o námietke zaujatosti vznesenej obvineným voči osobe dozorujúceho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry JUDr. P. P. najvyšší súd len stručne odkazuje na záver súdu prvého stupňa uvedený na s. 10 sťažnosťou napadnutého uznesenia, podľa ktorého do rozhodovania o podanej žiadosti obvineného o prepustenie z väzby nebolo príslušným nadriadeným orgánom rozhodnuté tým spôsobom, že vo veci koná vylúčený prokurátor. Vo zvyšnej časti v tomto kontexte najvyšší súd v plnom rozsahu poukazuje na odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v úplnosti stotožňuje. K návrhu obvineného na nahradenie väzby miernejšími prostriedkami sa najvyšší súd stotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa. Čo sa návrhu na prijatie záruky dôveryhodnou osobou týka, najvyšší súd považuje za nutné poznamenať, že T. P. ako starosta obce T. nemá žiadnu efektívnu a prakticky realizovateľnú možnosť ovplyvňovať konanie obvineného PhDr. U. P.. Navyše, príslub zamestnania obcou T. je v značnom logickom rozpore so skutočnosťou, že obvinený PhDr. U. P. je v súčasnosti podľa jeho tvrdení obsiahnutých v odôvodnení sťažnosti naďalej v štátnozamestnaneckom služobnom pomere s Úradom splnomocnenca vlády pre rómske komunity, teda v pracovnom vzťahu upravenom osobitným zákonom. Procesný a pre účely trestného konania vhodný význam náhrady väzby práve týmto inštitútom je teda s poukazom na vyššie citované značne spochybnený. Čo sa návrhu na nahradenie

väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka týka, musí najvyšší súd skonštatovať, že na takéto pozitívne rozhodnutie o nahradení väzby musia byť splnené podmienky uvedené v § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Trestného poriadku. V tejto súvislosti najvyšší súd poznamenáva, že prepustenie obvineného z väzby nahradením väzby prostriedkom prípustným podľa vnútroštátneho práva, ktorý je miernejší ako obmedzenie osobnej slobody a ktorý je zároveň spôsobilý zabezpečiť účel väzby, je možnosťou, ale nie právo obvineného, ktorého sloboda je obmedzená. Najvyšší súd po preskúmaní obsahu spisu nezistil také okolnosti, ktoré by mohli pripúšťať možnosť aplikácie uvedených ustanovení Trestného poriadku. Aj v tejto časti preto považuje najvyšší súd rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, za správne. Sudca pre prípravné konanie dôsledne skúmal u obvineného PhDr. U. P., či možno nahradiť väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka a najvyšší súd sa stotožňuje s jeho záverom, nakoľko obvinený PhDr. U. P. je stíhaný pre rozsiahlu trestnú činnosť, pričom závažnosť tejto trestnej činnosti, rozsah a spoločenská škodlivosť, ako aj povaha prípadu neumožňuje vysloviť, že nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a následné prepustenie obvineného na slobodu, by bolo dostatočné na to, aby bol naplnený účel väzby. Najvyšší súd takisto považuje za potrebné v tejto súvislosti dodať, že obvinený je stíhaný za dva trestné činy, z ktorých jeden je zločinom a druhý obzvlášť závažným zločinom. Navyiac neboli zistené ani žiadne výnimočné okolnosti prípadu (§ 80 ods. 2 veta tretia Trestného poriadku) na pozitívne rozhodnutie o nahradení väzby týmto procesným inštitútom. Sudca pre prípravné konanie sa dôsledne zaoberal návrhom obvineného PhDr. U. P., ako aj stanoviskom prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, pričom sa s nimi riadnym a logicky konformným spôsobom vypořiadal. V nadväznosti na to najvyšší súd na obsah odôvodnenia sťažnosťou napadnutého uznesenia aj v podrobnostiach ďalej poukazuje; nemá dôvod rušiť, resp. meniť rozhodnutie o väzbe súdu prvého stupňa. Z vyššie uvedeného vyplýva, že najvyšší súd v prerokúvanej veci nezistil dôvod pre zrušenie alebo zmenu napadnutého rozhodnutia a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.